

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Kristi Värk
Justiitsministeerium
info@justdigi.ee

Teie 28.05.2025 nr 10-4/4625-1

Meie 06.06.2025 nr 2.3-4/25/1721-2

Arvamuse avaldamine isikuandmete kaitse üldmääruse muutmise ettepanekule

Andmekaitse Inspektsioon (edaspidi Inspektsioon) esitab käesolevaga oma arvamuse seoses Euroopa Komisjoni ettepanekuga muuta isikuandmete kaitse üldmäärust (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, edaspidi IKÜM).

Olulisimaks muudatuseks IKÜMis peab Inspektsioon muudatust artikli 30 lõikes 5, mille kohaselt ettevõtjad ja organisatsioonid, kelle töötajate arv jääb alla 750, ei oleks kohustatud pidama isikuandmete töötlemise toimingute registrit.

Samuti kitsendab ettepanek artikli 30 lõike 5 erandeid ning jätab andmetöötlustoimingute registri pidamise kohustuse kehtima vaid kõigile sellistele andmetöötlejatele, kes töötlevad isikuandmeid viisil, mis vastab IKÜM artikli 35 tähenduses suure ohuga töötlemistoimingutele.

Andmetöötlustoimingute registri pidamise kohustuse seostamine üksnes vähemalt 750 töötajaga ettevõtetega tekitab põhjendatud küsimusi. Eesti kontekstis on tegemist väga suure organisatsiooniga, mistõttu jääb ebaselgeks, millistele andmetele või põhjendustele Euroopa Komisjon on sellise läveni määramisel tuginenud.

Statistikaameti andmete kohaselt oli aastal 2024 Eesti ettevõtetes töötajaid järgmiselt¹:
vähem kui 10 töötajat 150 612 ettevõttes;
10-49 töötajat 6 461 ettevõttes;
50-249 töötajat 1 118 ettevõttes;
rohkem kui 250 töötajat 187 ettevõttes.

250 ja rohkem töötajat on Eestis seega vaid umbes 0,1% ettevõtetes, kellel on hetkel kohustus pidada töötlemise toimingute registrit. See tähendab, et tegelikkuses on registri pidamise kohustus juba täna väga väikesel osal ettevõtetest ning suurem osa ei puutu vastava halduskoormusega üldse kokku. IKÜMi lihtsustamine on osa Euroopa Komisjoni algatatud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate halduskoormuse vähendamise paketist (SME Relief Package), kuid 750 töötajaga ettevõtte ei ole Eesti mõistes ei väike ega keskmine ettevõtte, vaid suur organisatsioon. Leiame, et selline künnis ei arvesta liikmesriikide erinevat majanduslikku ja organisatsioonilist struktuuri ning võib praktikas viia olukorrani, kus märkimisväärne hulk isikuandmete töötlejaid ei kuulu enam registri pidamise kohustuse alla.

Inspektsioon juhib tähelepanu, et töötlemistoimingute register ei ole üksnes formaalne dokumentatsiooninõue, vaid oluline tööriist vastutavale andmetöötlejale tema

¹ Statistikaamet. Statistika andmebaas. Majandus. Majandusüksused. Ettevõtted. [ERO28: STATISTILISSE PROFIILI KUULUVAD ETTEVÕTTED TÖÖTAJATE ARVU JA MAAKONNA JÄRGI](#)

töötlemisprotsesside adekvaatseks analüüsiks ja kavandamiseks, sealhulgas isikuandmete liikide, töötlemise eesmärkide, kestuse ning meetodite selgitamiseks.

Olenemata sellest, kas vastutav andmetöötleja on registri pidamise kohustusest vabastatud või mitte, lasub tal kohustus enne isikuandmete töötlemise algust põhjalikult läbi mõelda ja dokumenteerida töötlemistoimingute olemus – selleta ei ole võimalik tõendada ega tagada IKÜMi artiklites 5, 13 ja 14 sätestatud põhimõtete ning kohustuste nõuetekohast täitmist.

Näiteks juhul, kui andmetöötleja ei ole põhjalikult kaardistanud tema poolt töödeldavaid isikuandmeid, ei ole tal võimalik tagada andmete minimaalsuse põhimõtte järgimist (IKÜM artikkel 5 lõige 1 punkt c) ega tõendada vastavust muudele IKÜMi artiklis 5 sätestatud töötlemise põhimõtetele. Samuti ei vabasta töötlemistoimingute registri mittepidamine vastutavat andmetöötlejat kohustusest koostada ja andmesubjektidele kättesaadavaks teha andmetöötlustingimused vastavalt IKÜMi artiklitele 13 ja 14.

Lisaks on töötlemistoimingute registri pidamine aluseks ka asjakohaste tehniliste ning korralduslike turvameetmete rakendamisele, mida nõuab IKÜMi artikkel 32.

Inspeksioon ei näe käesoleva ettepaneku muudatustes selget õiguspärast eesmärki ega kasu, arvestades, et nimetatud muudatused ei vabasta vastutavaid andmetöötlejaid nende kohustustest ning võivad tekitada regulatiivset segadust ning halduskoormuse vähenemise näilise mõju arvelt tõsisemaid järelevalvelaseid riske.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Kirsika Nigul
kirsika.nigul@aki.ee
6828712